

Duyuru Tarihi : 23.02.2009
Duyuru No : DUYURU/2009-037

**5225 SAYILI KÜLTÜR YATIRIMLARI VE GİRİŞİMLERİNİ
TEŞVİK KANUNU GENEL TEBLİĞİ
(SERİ NO: 1)
(20.02.2009 – 27147)**

1. Giriş

5225 sayılı Kültür Yatırımları ve Girişimlerini Teşvik Kanununda¹ yer alan gelir vergisi stopajı indiriminin uygulanmasına yönelik açıklamalar bu Tebliğin konusunu oluşturmaktadır.

2. Yasal Düzenleme

5225 sayılı Kanunun;

- 5 inci maddesinin (b) bendinde,

“Gelir vergisi stopajı indirimi; bu Kanun uyarınca belge almış kurumlar vergisi mükellefi yatırımcı veya girişimcilerin, ilgili idareye verecekleri aylık sigorta prim bordrolarında bildirdikleri, münhasıran belgeli yatırım veya girişimde çalıştıracakları işçilerin ücretleri üzerinden hesaplanan gelir vergisinin, yatırım aşamasında üç yılı aşmamak kaydıyla % 50'si, işletme aşamasında ise yedi yılı aşmamak kaydıyla % 25'i, verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden terkin edilir.

Bu bendin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir.”

- 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasında,

“5 inci maddenin (b), (c) ve (d) bentlerindeki teşvik ve indirim unsurlarından yararlanan kültür yatırım ve girişimleri için başka bir teşvik mevzuatında da benzer teşvik ve indirimlerin bulunması halinde, yatırımcı veya girişimcinin lehine olan hükümler uygulanır.”

- 10 uncu maddesinde,

“Belgeli yatırımı veya girişimi Bakanlığın izni ile devralanlar da kalan süre için bu Kanun hükümleri çerçevesinde teşvik ve indirim uygulamasından yararlanırlar.

Yatırım veya girişimlere 213 sayılı Vergi Usul Kanununda belirtilen mücbir sebeplerle son verilmesi halleri hariç olmak üzere, bu Kanun uyarınca belge alan yatırımcılar veya girişimcilerin, faaliyetlerini sona erdirmeleri ve bir yıl içinde tekrar başlamamaları halinde, yatırım aşamasında yararlandıkları istisna, muafiyet ve hakların parasal tutarını ilgili mevzuat hükümleri gereğince ödemekle yükümlüdürler. İstisna hallerinde ödeme yükümlülüğünün kaldırılmasına Maliye Bakanlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının uygun görüşü alınarak Bakanlıkça karar verilir.”

hükmü yer almaktadır.

Kanunun 5 ve 6 ncı maddeleri ile "Kültür Yatırım ve Girişimlerinin Nitelikleri ve Nicelikleri Yönetmeliği"² ve "Kültür Yatırım ve Girişimlerine Gelir Vergisi Stopajı, Sigorta Primi İşveren Payı ve Su Bedeli İndirimi ile Enerji Desteği Uygulamasına Dair Yönetmelik"³ hükümlerine dayanılarak yayımlanan, "Kültür Yatırımı ve Girişimlerinde Teşvik Kapsamında Çalıştırılacak Personele İlişkin Usul ve Esaslara Dair Tebliğ"⁴ de yatırım veya işletmenin niteliğine göre mükelleflerin indirim kapsamında çalıştırabileceği azami işçi sayısı belirlenmiştir.

Kanunun 5/b maddesindeki yetkiye istinaden gelir vergisi stopajı indirimini uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

3. İndirim Uygulamasından Yararlanacak Mükellefler

Gelir vergisi stopajı indiriminden, kültür yatırımı ve kültür girişimi belgesi almış kurumlar vergisi mükellefleri yararlanacaklardır.

İndirimin uygulanmasında tam veya dar mükellefiyet esasında vergilendirilmenin bir önemi bulunmamakta olup kamu kurum ve kuruluşlarına ait iktisadi işletmeler kurumlar vergisi mükellefi olması koşuluyla bu indirimden yararlanacaktır.

4. Gelir Vergisi Stopajı İndiriminden Yararlanma Süresi ve Oranları

Mükelleflerin gelir vergisi stopajı indiriminden yararlanabilmeleri için bu Kanun uyarınca kültür yatırımı belgesi veya kültür girişimi belgesi almış olmaları gerekmektedir.

Mükelleflerin ilgili idareye verecekleri aylık sigorta prim bordrolarında bildirdikleri, münhasıran belgeli yatırım veya işletmede çalıştıracakları işçilerin ücretleri üzerinden hesaplanan gelir vergisinin;

- Yatırım aşamasında üç yılı aşmamak kaydıyla % 50'si,
- İşletme aşamasında ise yedi yılı aşmamak kaydıyla % 25'i,

verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden terkin edilecektir.

Kültür yatırımı belgesi veya kültür girişimi belgesi, yatırım veya işletmenin nitelik ve nicelikleri esas alınarak düzenleneceğinden, yatırım veya girişim belgesi yukarıda belirtilen sürelerden daha kısa olması halinde, belgede yer alan süre kadar yararlanılabilecektir. Ancak, belgelerde yer alan sürenin daha uzun olması durumunda, indirimden yararlanılacak süre her halükarda yatırım aşaması için üç yılı, işletme aşaması için de yedi yılı aşamayacaktır.

Örnek 15 :

Mardin ilinde 1/2/2009 tarihinde belgeli kültür yatırımına başlamış olan (X) Limited Şirketi, aylık prim ve hizmet belgesinde 20 işçi istihdam ettiğini bildirmiştir.

Mükellefin yatırım aşamasında istihdam ettiği 20 işçinin 2009 Şubat ayı ücretleri üzerinden hesaplanan gelir vergisi tutarı 1.700 TL'dir.

Bu durumda, mükellefin indirim kapsamında olan 20 işçi dolayısıyla muhtasar beyanname (Şubat ayına ait olup Mart ayında verilen muhtasar beyanname) üzerinden tahakkuk eden vergiden mahsup edilmek suretiyle terkin edilebilecek azami tutar, işçilerin ücretleri üzerinden hesaplanan vergi tutarının %50'si (850 TL) olacaktır.

İndirimin devam ettiği süreler içinde işçi çıkarılması veya emeklilik nedenleriyle işçi sayısında azalma olması halinde, terkin edilecek vergi tutarının tespitinde, işyerinde kalan ve fiilen çalışan işçi sayısı dikkate alınacaktır.

5. Fiilen Çalışma Zorunluluğu

Gelir vergisi stopajı indirimi, sadece kültür yatırımı ve girişimi belgesi olan yerlerde fiilen çalıştırılan işçilerin ücretleri üzerinden hesaplanacak gelir vergisi açısından geçerlidir. Bu işyerlerine ilişkin bordrolarda gösterilmiş olsa dahi, fiilen bu işyerlerinde çalışmayan işçiler açısından indirimden yararlanılması mümkün değildir.

Ancak, izin, hastalık ve benzeri nedenlerle fiilen çalışılmaması bu şartın ihlali anlamına gelmez.

6. Gelir Vergisi Stopajı İndiriminde Asgari Geçim İndirimi Uygulaması

5225 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin (b) bendi kapsamında gelir vergisi indiriminden yararlanan işverenlerce istihdam edilen ücretlilerle ilgili asgari geçim indirimi, Gelir Vergisi Kanununun 32 nci maddesi ile 265 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde⁶ belirtilen usul ve esaslara göre hesaplanacaktır.

İşçilerin ücretleri üzerinden hesaplanan gelir vergisi esas alınarak terkin edilecek azami tutarlar belirlendikten sonra asgari geçim indirimi tutarı mahsup edilecektir.

Örnek 2:

Bayburt ilinde kurumlar vergisi mükellefi (A) Limited Şirketi yapılmakta olan kültür girişimi nedeniyle toplam 2 işçi istihdam etmektedir. Şubat-2009 döneminde çalışanlarından tevkif ettiği gelir vergisi ve asgari geçim indirimi tutarları her işçi için aşağıdaki şekildedir:

	Brüt Ücret (TL)	Gelir Vergisi Tutarı (TL)	Asg. Geç. İnd. Tutarı (TL)
Birinci işçi	666	84,91	74,92
İkinci işçi	3.000	382,5	67,43
Toplam	3.666	467,41	142,35

Buna göre, (A) Limited Şirketi'nin 2 işçi için yararlanacağı terkin tutarı şöyle hesaplanacaktır:

		Birinci işçi (TL)	İkinci işçi (TL)	Toplam (TL)
a	Hesaplanan gelir vergisi tutarı	84,91	382,50	467,41
b	Terkin edilecek azami tutar (a x%25=)	21,23	95,63	116,86
c	Mahsup edilecek asgari geçim indirimi	74,92	67,43	142,35
d	Asgari geçim indiriminin mahsubundan sonra kalan tutar (a-c=)	9,99	315,07	325,06
e	Terkin edilecek tutar (b veya d satırlarındaki tutarlardan küçük olanından fazla olamaz)	9,99	95,63	105,62
f	Vergi dairesine ödenecek tutar [a-(c+e)=]	-	219,44	219,44

İndirim, teşvik kapsamında çalıştırılacak azami personel sayısı dikkate alınarak çalıştırılan işçi bazında uygulanmaktadır. Bu nedenle, örnekte her bir çalışanın ücret gelirleri üzerinden hesaplanan gelir vergisinden öncelikle teşvik kapsamında yararlanılabilecek azami tutar hesaplanmıştır. Hesaplanan

gelir vergisinden; önce asgari geçim indirimi sonra terkin edilebilecek indirim tutarı mahsup edilmiştir. Mahsup sonucu kalan gelir vergisi tutarı vergi dairesine ödenecektir.

7. İndirimin Uygulanması

7.1. Mükellefler Tarafından Yapılacak İşlemler

Gelir vergisi stopajı indiriminden yararlanacak olan mükellefler, ilgili döneme ilişkin verecekleri muhtasar beyannamelerinde, çalıştırdıkları tüm işçilere ait ücret matrahlarını beyan ederek bunlara ilişkin vergilerin tahakkuk ettirilmesini sağlayacaktır.

Gelir vergisi stopajı indiriminden yararlanabilmek için muhtasar beyanname ile birlikte bu Tebliğin ekinde yer alan "Kültür Yatırımları ve Girişimleri Teşvikine Ait Gelir Vergisi Stopajı İndirimine İlişkin Bildirim" ile kültür belgesinin tasdikli örneğini de muhtasar beyannamenin verildiği vergi dairesine vermeleri gerekmektedir. Kültür belgesinin tasdikli örneği indirimden faydalanmaya başlanılan ilk ay verilecektir. Bu bildirim, muhtasar beyannameyi e-beyanname şeklinde verenler tarafından elektronik ortamda, diğer mükelleflerce ise kağıt ortamında verilmesi gerekmektedir.

5225 sayılı Kanun gereğince gelir vergisi stopajı indiriminden yararlanacak olan mükellefler, bildirimde yer alan terkin konu olacak vergi tutarını verecekleri muhtasar beyannamenin Tablo-1 "Matrah ve Vergi Bildirimi" bölümünün (18/b) no'lu satırında (Ücret Ödemeleri Üzerinden Yapılan Tevkifatın 5225 sayılı Kanun Gereği Terkin Edilen Tutarı) göstereceklerdir. Bu tutar, (17/b) no'lu satırda gösterilen gelir vergisi kesintisi toplamından indirilerek terkin sonrası kalan gelir vergisi tutarı (19) no'lu satırda gösterilecektir.

İndirimden yararlanacak işçi sayısının tespitinde esas alınacak olan belgeler (Yatırıma veya işletmeye başlandığı tarihte ilgili idareye verilmiş olan aylık prim ve hizmet belgeleri), en geç muhtasar beyannamenin verileceği tarihe kadar bu beyannamenin verildiği vergi dairesine, birden fazla vergi dairesine muhtasar beyanname verilmesi halinde ise kurumlar vergisi bakımından bağlı olunan vergi dairesine verilecektir.

7.2. Vergi Dairelerince Yapılacak İşlemler

Mükellefler tarafından verilen muhtasar beyannameler üzerinden ilgili vergi dairesince gerekli tahakkuk işlemi yapılacaktır. 5225 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde terkin konu edilen tutar muhtasar beyannamenin (18/b) no'lu satırında gösterilmiş olduğundan, vergi dairesince ayrıca bir terkin işlemi yapılmayacaktır.

Bildirim verildiği vergi dairesinin sınırları içerisinde yer almayan işyerlerindeki istihdam dolayısıyla indirimden yararlanılmışsa, bildirim bir örneği vergi dairesi tarafından gerekli kontrollerin yapılması açısından işyerinin bulunduğu ilgili vergi dairesine ayrıca gönderilecektir.

8. Diğer Hususlar

8.1. Başka Bir Teşvik Mevzuatında Benzer Teşvik ve İndirimlerin Bulunması Hali

5225 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, gelir vergisi stopajı indiriminden yararlananlar için başka bir teşvik mevzuatında da benzer teşvik ve indirimlerin bulunması halinde, lehe olan hükümler uygulanır.

8.2. Belgeli Kültür Yatırımı veya İşletmelerinin Devri veya Faaliyetinin Sona Ermesi Hali

Kanunun 10 uncu maddesi gereği belgeli kültür yatırımlarını veya işletmelerini Kültür ve Turizm Bakanlığının izni ile kiralayan veya devralan kurumlar vergisi mükellefleri de kalan süre için indirim uygulamasından yararlanacaklardır.

Belge sahibi tüzel kişiliğin şirket ana sözleşmesinin, ortaklık statüsü veya yapısının Kültür ve Turizm Bakanlığının izni ile değiştirilmesi hali de kalan süre için indirimden yararlanılmasına engel değildir.

Yukarıda belirtilen esaslar çerçevesinde yatırım veya işletmeyi kiralayan veya devralanların indirimden kalan süre kadar yararlanmaları için, bu durumun Kültür ve Turizm Bakanlığından alınan belgelerle tevsik edilmesi gerekmektedir.

İndirimin, kültür belgeli işletmelere tanınması nedeniyle Kanunda belirtilen sürelerin tamamlanması halinde işletmeleri devralan kurumlarca indirimden faydalanılamaz.

8.3. Yatırımların veya İşletmelerin Tamamlanamaması

5225 sayılı Kanunun amacı bir yandan kültür yatırımı ve işletmelerinde bulunan kurumlar vergisi mükellefleri için istihdamın maliyetinin azaltılması, diğer yandan da bu tür yatırımların devamlılığını sağlamak olduğundan yatırım ve işletmelerin tamamlanması gerekmektedir. Yatırım aşamasında gelir vergisi stopajı indiriminden yararlanan mükelleflerin yatırımlarını işletme aşamasına geçirmemeleri durumunda yararlanılan indirim tutarları kendilerinden tahsil edilecektir.

Kanunun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrası uyarınca gelir vergisi stopajı indiriminden yararlanmaya başlayan girişimci veya yatırımcıların yatırım ve işletmelere;

- Vergi Usul Kanununda belirtilen mücbir sebepler dışında son vermeleri halinde,
- Bir yıl içinde tekrar başlamlamaları halinde,

yatırım aşamasında indirim konusu yapılan tutarlar, 213 sayılı Kanun ile 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde gerekli müeyyideler uygulanarak tahsil edilecektir.

8.4. Geçmiş Döneme Ait Belge Sahiplerinin Gelir Vergisi Stopajı İndiriminden Faydalanmaları

Kültür yatırımı ve girişimlerinde indirim kapsamında çalıştırılacak personelin azami sayısı, nitelikleri ve seçimine ilişkin usul ve esaslar; Kültür Yatırımı ve Girişimlerinde Teşvik Kapsamında Çalıştırılacak Personele İlişkin Usul ve Esaslara Dair Tebliğ ile belirlenmesi nedeniyle gelir vergisi stopajı indirimi uygulanabilir hale gelmiştir.

Dolayısıyla bu Tebliğin yayımından önce kültür belgesi almış olanlar, kültür yatırımı veya girişimi belgeleri kapsamında çalışan azami personel sayısının, Kültür ve Turizm Bakanlığınca belgelerine işlendiği tarihi takip eden aydan itibaren yatırım aşamasında üç yıl, işletme aşamasında yedi yılı aşmamak kaydıyla bu Tebliğin "6. İndirimin Uygulanması" bölümündeki esaslar çerçevesinde gelir vergisi stopajı indiriminden faydalanacaklardır.

Tebliğin yayımından önce düzenlenen kültür belgesine azami personel sayısının işlenmiş olması halinde, azami süreler bu Tebliğin yayımından itibaren uygulanacaktır.

Tebliğ olunur.

-
- 1 21/7/2004 tarihli ve 25529 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.
 - 2 16/8/2005 tarihli ve 25908 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.
 - 3 14/8/2006 tarihli ve 26228 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.
 - 4 28/1/2009 tarihli ve 27124 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.
 - 5 Bu örnekte, asgari geçim indirimi uygulaması ihmal edilmiştir.
 - 6 4/12/2007 tarihli ve 26720 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

*** Bu satıra yazılacak tutar, (b) veya (d) satırlarındaki tutarlardan küçük olanından fazla olamaz.